

Jak si stromy povídaly

Jednoho dne byli Karkulka, Mařenka, Jeníček a myslivec na návštěvě u babičky. Ten den sluníčko nesvítilo. Pršelo a pršelo, déšť bubnoval na střechu chaloupky a příjemně šuměl, jak padal na listí stromů. Stromy a kytičky měly žízeň, protože už dlouho nepršelo.

Jeníček chtěl jít ven, běhat a kopat do míče, ale nemohl. Přistoupil k oknu a otráveně řekl: „Ach jo, prší. Co budeme dělat? To je nuda.“ Karkulka a Mařenka seděly u stolu a malovaly. „Tak si pojď s námi malovat, Jeníčku,“ navrhla Karkulka.

„To mě nebaví, chci jít ven a pořádně se proběhnout,“ řekl Jeníček.

Babička se usmála a řekla: „Víš, Jeníčku, je moc dobře, že venku prší. Příroda to potřebuje.“

„To teda nevím, proč by to mělo být dobré, když nemůžu běžet ven a hrát si,“ namítl Jeníček.

„Paní učitelka ve škole nám říkala, že všechno kolem nás v přírodě je živé,“ řekla Karkulka.

„Stromy, kytičky, travička. A všechno se potřebuje napít.“

„To je hloupost,“ odpověděl Jeníček. „Jak může být strom živý? Kdyby byl živý, uměl by utíkat.“

Myslivec se vložil do hovoru: „Představ si, že stromy jsou takoví velcí, tiší kamarádi, kteří se nehýbají. Na rozdíl od ptáčků, kteří létají všude kolem, stromy zůstávají na jednom místě a musí vydržet všechno, co se kolem nich děje – vítr, déšť, sluníčko, dokonce i když je někdo kousne nebo jim něco udělá.“

„Aby stromy zůstaly zdravé a silné, mají malé pomocníky – bakterie a houby,“ pokračoval myslivec. „Ty houby jsou jako spojovací provázky nebo drátky mezi stromy. Pomáhají stromům vyměňovat si informace. Představte si, že stromy si díky houbám posílají balíčky plné jídla.“

„Houby také pomáhají malým stromečkům, které teprve začínají růst,“ dodala maminka. „Je to jako kdyby velký strom dával malému stromku nějaké živiny navíc, aby mu pomohl vyrůst.“

„To je zvláštní,“ zamyslel se Jeníček. „Ale jak si stromy povídají?“

Myslivec vysvětloval dál: „Stromy spolu mluví různými způsoby. Když je například nějaký strom napaden housenkami a ony ho kousou, může poslat ostatním stromům varování.“

„Nejenom to, stromy si mohou posílat informace o tom, kde je nejlepší světlo a kde jsou nejlepší živiny,“ doplnila maminka.

Mařenka, která celou dobu poslouchala, navrhla: „Až přestane pršet, můžeme jít ven a pozorovat stromy? Zkusíme poslouchat, co si mezi sebou povídají.“

„Tak dobře,“ souhlasila Karkulka. „Zatím si je můžeme namalovat.“

„Tak já si taky nějaký strom namaluju. Jak si povídá se svým druhým kamarádem stromem.“

Děti malovaly stromy, jak si povídají. Babička byla šťastná, uvařila výborný oběd a všichni měli hezký den. Když přestalo pršet, děti vyběhly ven a pozorovaly přírodu, stromy, kytičky, ptáky a hmyz.

Od té doby děti věděly, jak jsou stromy moudré a že je potřeba stromy chránit.

Povídáme si o pohádce

Proč je dobré, když venku prší?

Když venku prší, rostliny, stromy a kytičky dostanou vodu, kterou potřebují k růstu. Je to jako když máme žízeň a potřebujeme se napít.

Co si myslíš, že si stromy říkají, když spolu mluví?

Možná si říkají, kde je nejlepší světlo nebo kde jsou dobré živiny. Mohou si také varovat před nebezpečím, třeba před housenkami, které je kousou.

Jak stromy posílají balíčky jídla?

Stromy mají pod zemí houby, které jsou jako spojovací drátky. Ty jim pomáhají posílat balíčky jídla a informace.

Proč mají stromy rády houby?

Houby pomáhají stromům být silné a zdravé. Pomáhají také malým stromečkům růst tím, že jim dávají živiny navíc.

Co se stane, když strom umře?

Když strom umře, jeho semínka mohou vyrůst v nové stromky. Takže strom vlastně žije dál v nových stromech.

Jak stromy vědí, kde je nejlepší světlo, když nemají oči?

Stromy mohou cítit speciální světlo, které lidé nevidí. To jim pomáhá najít nejlepší místa pro růst.

Co můžeme dělat, abychom stromy chránili?

Můžeme se starat o přírodu, nepoškozovat stromy a vysazovat nové stromy. Také můžeme dbát na to, aby lesy zůstaly zdravé a plné života.

Scénář pro loutkové divadlo: Jak si stromy povídaly

1. OBRAZ – U babičky doma

Scéna: Příjemná světnice, v ní stůl, židle, kamna a okno s výhledem na zahradu. Venku prší.

Postavy: Karkulka, Mařenka, Jeníček, myslivec, babička

Vypravěč: Jednoho dne byla Karkulka, Mařenka, Jeníček a myslivec na návštěvě u babičky. Ten den sluníčko nesvítilo. Pršelo a pršelo, déšť bubnoval na střechu chaloupky a příjemně šuměl, jak padal na listí stromů. Stromy a kytičky měly žízeň, protože už dlouho nepršelo.

Jeníček: (přistoupí k oknu, otráveně) Ach jo, prší. Co budeme dělat? To je nuda.

Karkulka: (u stolu, maluje) Tak si pojd' s námi malovat, Jeníčku.

Jeníček: To mě nebaví, chci jít ven a pořádně se proběhnout.

Babička: (usměje se) Víš, Jeníčku, je moc dobře, že venku prší. Příroda to potřebuje.

Jeníček: To teda nevím, proč by to mělo být dobré, když nemůžu běžet ven a hrát si.

Karkulka: Paní učitelka ve škole nám říkala, že všechno kolem nás v přírodě je živé. Stromy, kytičky, travička. A všechno se potřebuje napít.

Jeníček: To je hloupost. Jak může být strom živý? Kdyby byl živý, uměl by utíkat.

Myslivec: (vstoupí do hovoru) Představ si, že stromy jsou takoví velcí, tiší kamarádi, kteří se nehýbají. Na rozdíl od ptáčků, kteří létají všude kolem, stromy zůstávají na jednom místě a musí vydržet všechno, co se kolem nich děje – vítr, déšť, sluníčko, dokonce i když je někdo kousne nebo jim něco udělá.

Babička: Ale aby stromy zůstaly zdravé a silné, mají malé pomocníky – bakterie a houby. Ty houby jsou jako spojovací provázky nebo drátky mezi stromy. Pomáhají stromům vyměňovat si informace. Představte si, že stromy si díky houbám posílají balíčky plné jídla.

Myslivec: Houby také pomáhají malým stromečkům, které teprve začínají růst. Je to jako kdyby velký strom dal malému stromku nějaké živiny navíc, aby mu pomohl vyrůst.

Jeníček: To je zvláštní. Ale jak si stromy povídají?

Myslivec: Stromy spolu mluví různými způsoby. Když je například nějaký strom napaden housenkami a ony ho koušou, může poslat ostatním stromům varování.

Babička: Nejenom to; stromy si mohou posílat informace o tom, kde je nejlepší světlo a kde jsou nejlepší živiny.

Mařenka: (která celou dobu poslouchala) Až přestane pršet, můžeme jít ven a pozorovat stromy? Zkusíme poslouchat, co si mezi sebou povídají.

Karkulka: Tak dobře. Zatím si je můžeme namalovat.

Jeníček: Tak já si taky nějaký strom namaluju. Jak si povídá se svým druhým kamarádem stromem.

Vypravěč: Děti malovaly stromy, jak si povídají stromy, jak si povídají. Babička byla šťastná, uvařila výborný oběd a všichni měli hezký den. Když přestalo pršet, děti vyběhly ven a pozorovaly přírodu, stromy, kytičky, ptáky a hmyz. Od té doby děti věděly, jak jsou stromy moudré a že je potřeba stromy chránit.

KONEC POHÁDKY

Zdroj: VIZE ČESKA 2023 Přednáška č. 1 - Václav Cílek (geolog a klimatolog)

<https://www.youtube.com/watch?v=P7yRwWoSLsM&list=PLkH0mKgvIwy18wVmEjjN9n4ga0VzDjrQ8&index=5>

